

مدیریت از نگاه امام علی (ع) در نهج البلاغه

صغری مولائی^۱، فرج بهزاد^۲، علیرضا عبدالرحیمی^۳، سید اکبر سیدهاشمی^۴

۱- دانشجوی دکتری قرآن و حدیث دانشگاه آزاد اردبیل

۲- استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل

۳- استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل

۴- دانشجوی دکتری مدیریت دولتی دانشگاه آزاد اردبیل

چکیده

از دیدگاه قرآن به طور عام، مدیریت و مسئولیت در حکم امانتی است که به فرد سپرده می شود. مدیریت و مسئولیت، امانت گران سنگی است که باید به اهلش سپرده شود؛ زیرا آنچه موجب گردش درست امور و سلامت و صلابت کارها می شود، آن است که مشاغل اصلی و مدیریتی از یک سو به عنوان امانت تلقی شود، و از سویی دیگر به افراد شایسته و توانمند واگذار گردد. این نوع نگاه به مسئولیت باعث می شود که در انتخاب افراد برای مدیریت و یا هر شغل دیگر، شایسته سالاری مراعات گردد، و افرادی شایسته برای به دست گرفتن آن ها انتخاب شوند. امام علی علیه السلام به کارگزارانش می فرماید: کاری که در دست توست، طعمه نیست، بلکه امانتی است بر گردن تو. نگارنده بعد از تبیین کلید واژه ها به موضوع مدیریت اسلامی، نظر مولای متقیان علی (ع) در مورد مدیریت، مدیریت از دیدگاه عالمان شیعه، مبانی مدیریت، ضرورت و اهمیت مدیریت در اسلام، وظایف مدیر، ارکان مدیریت، راههای خدمتگزاری، خدمت به مردم از نظر پیامبر اکرم (ص) وائمه اطهار (ع)، آداب خدمت رسانی، مهم ترین شرط خدمتگزاری و آثار خدمتگزاری پرداخته است. این مقاله برآنست که دیدگاههای امام علی (ع) در نهج البلاغه را از بعد نظری مورد بررسی قرار دهد.

کلید واژه: امام علی (ع)، نهج البلاغه، مدیریت، مدیریت اسلامی، ارکان مدیریت